

NAANTALIN RÖÖLÄN KYLÄSUUNNITELMA 2016 - 2020

Yhteistyössä:

Varsinais-Suomen Kylät ry
Egentliga Finlands Byar rf

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Naantali

Kyläsuunnitelman toteutus	1
Mikä on kyläsuunnitelma?	4
Röölä toimintaympäristönä	5
Elävä ja viihtyisä ympäristö	6
Matkailun infra kuntoon.....	8
Kulttuurin ja tapahtumien Röölä	10
Yrittäjyyden uusi aalto	12
Ideapankki	14

Valokuvat: Röölän kylätoimikunta

Taitto: Eija Eloranta/ Varsinais-Suomen Kylät ry

Röölän kyläsuunnitelmaprosessi alkoi kylätoimikunnan Tuulamaria Kangaslammen yhteydenotolla Varsinais-Suomen Kylät ry:hyn lokakuussa 2015. Neuvotteluissa todettiin, että Röölässä on selkeästi tarvetta lähteä kyläläisten voimin tekemään kehittämissuunnitelmaa. Alusta asti oli selvää, että prosessin keskeisiä osallistujia ovat Naantalın kaupungin edustajat ja alueen yritystoiminnan kehittämisestä kiinnostuneet tahot. Kyläsuunnitelmaa lähdettiin Varsinais-Suomen Kylät ry:n puolesta toteuttamaan Omalta kylältä –hankkeen kahden työntekijän, Tauno Linkoranta ja Piia Livosen voimin.

Ensimmäinen kyläilta järjestettiin 19.1.2016. Tilaisuudessa kerrottiin, mistä kyläsuunnitelmaprosessissa on kyse ja todettiin yhteisesti Röölän asukkaiden sitoutuminen työn jatkamiseen. Ensimmäisiä kehittämiskohteita listattiin myös illan aikana työryhmissä. Tämän jälkeen lähetettiin asukkaille webropol-kysely 23.2.-15.3.2016, jota täydennettiin samaan aikaan jaetuilla paperisilla lomakkeilla. Kyselystä tiedotettiin sähköpostitse, Röölän nettisivuilla ja facebookissa sekä paikallislehdessä.

Vastauksia kyselyyn saatiin 52 kpl, mikä antoi hyvän pohjan lähteä kokoamaan kehittämiskokonaisuuksia ensimmäisen illan täydennykseksi. Seuraavien kyläiltojen 15.3. ja 26.4. työskentelyn pohjana olleet koosteet ovat seuraavilla sivuilla. Teemat keskittyivät neljään kokonaisuuteen: ympäristö, kulttuuri, matkailu ja yritykset.

Päähuomio keskittyi kehittämistoimien mahdollistamiseen; kuka tai mikä taho ottaa vastuun? Samoin illoissa oli mukana Varsin Hyvä ry:n toimihenkilö kertomassa mahdollisuuksista rahoittaa kehittämisideoita Leader-tuella. Illoissa kuultiin myös iloisia uutisia sillitehtaan uudesta yritystoiminnasta ja mahdollisuuksista kaupan uudelleenkäynnistymiseen.

31.5. järjestetyssä kyläillassa keskityttiin kehittämistoimenpiteiden ja strategisten linjausten täsmentämiseen, uusia ei enää tässä vaiheessa otettu mukaan. Koska moni asia oli jo liikkeellä, päätettiin pitää vielä yksi tapaaminen 27.10., jossa kirjattiin jo etenevät asiat ja karsittiin ne toimenpiteet, joiden toteutuminen alkoi osoittautua mahdottomaksi - ainakaan tällä aikataululla eli vuoteen 2020 mennessä. Jälkimmäinen lista oli onneksi lyhyt, joskin siihen päättyi keskeiseksi osoittautunut toive yhteysalusliikenteen siirtämisestä takaisin Röölään.

Tämä kyläsuunnitelma on toimitettu marraskuun alussa Röölän kylätoimikunnalle edelleen paikallisille toimijoille välitettäväksi. Samoin se on lähetetty Naantalın kaupungin edustajille.

Suunnitelma toimii toivon mukaan jatkossakin Röölän kehittämisen ohjenuorana. Ja yhden olennaisen tehtävän se on toteuttanut jo nyt: sen parissa ovat rööläläiset istuneet useaan otteeseen keskustelemaan saman pöydän ääreen erilaisista ideoista ja niiden toteuttamisesta.

Varsinais-Suomen Kylät ry sitoutuu järjestämään suunnitelman päivitys- ja seurantakokouksen noin vuoden välein ohjelman päättymisajankohtaan asti.

Tauno Linkoranta ja Piia Livonen

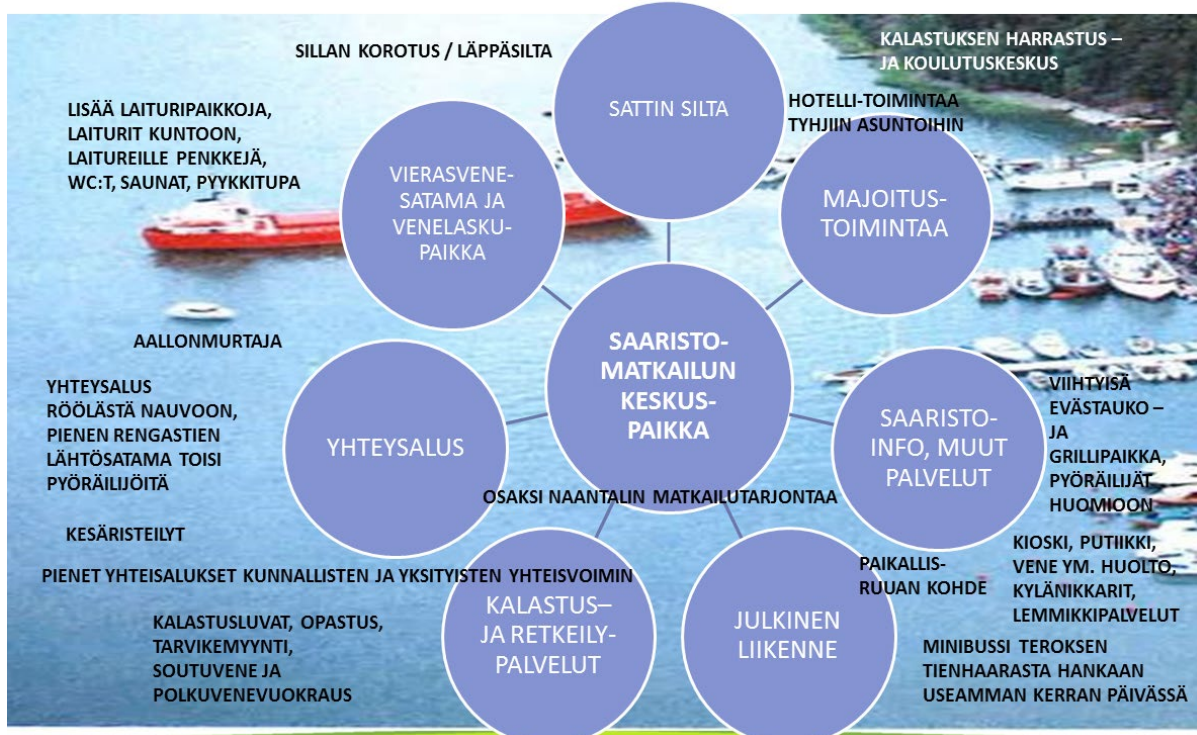
Varsinais-Suomen Kylät ry/Omalta kylältä -hanke

PAIKAT KUNTOON – ELÄVÄ JA VIIHTYISÄ YMPÄRISTÖ

SAARISTOMATKAILUN KESKUS – RÖÖLÄ! MAHDOLLISUUKSIEN SATAMA

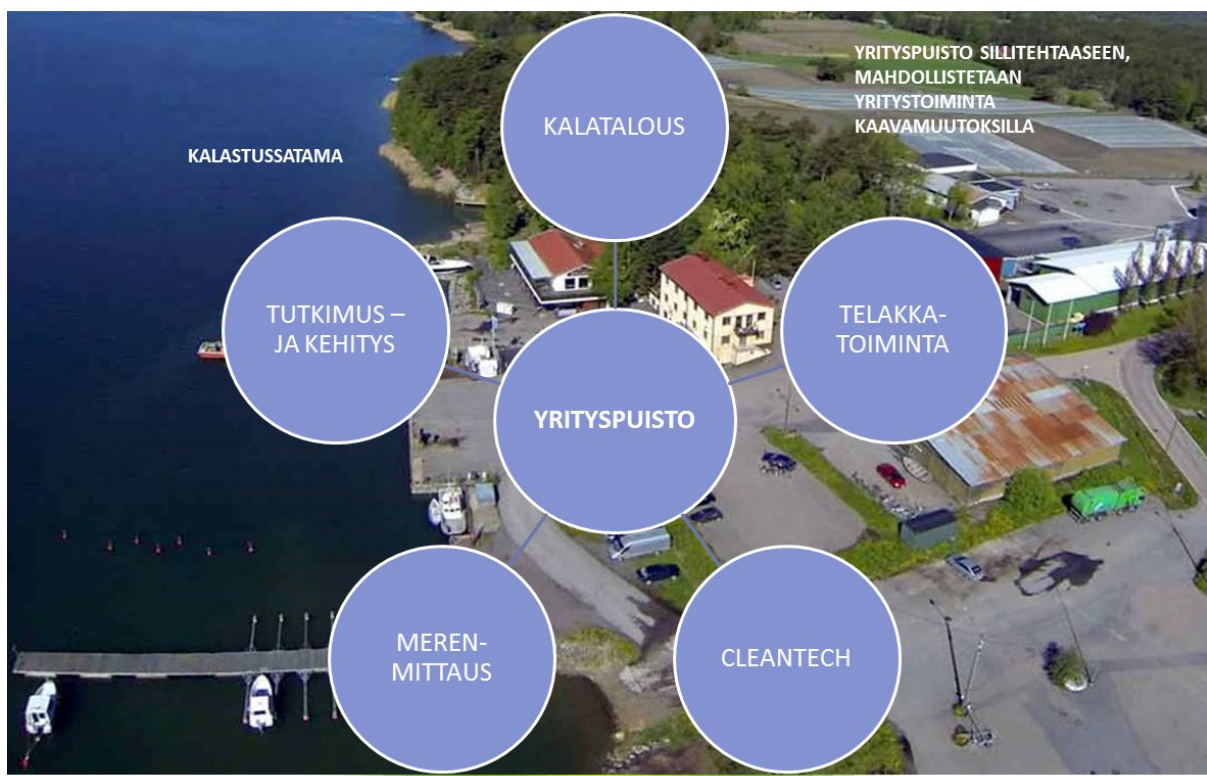

KULTTUURIKESKUS – KUVATAIDETTA, TANSSIA, MUSIIKKIA JA KIRJALLISUUTTA

YRITYSPUISTO – YMPÄRIVUOTISIA TYÖPAIKKOJA

Kyläsuunnitelma on perinteinen kylien kehittämisen työkalu. Kovin usein se jää kuitenkin kylän yhdistystoiminnan kehittämissuunnitelmaksi. Tiukkenevissä talousnäkymissä suunnitteluotteen on kuitenkin laajennuttava niin, että kehittämistoimissa huomioidaan laajemmin paikallistalous ja sen toimijat. Se ei tarkoita silti välttämättä sitä, että yhdistykset itse ryhtyvät palvelujen tuottajiksi, vaan roolia eri tahojen kokoajana, aloitteentekijänä ja välittäjäorganisaationa – tavoitteenaan mahdollisimman laajapohjainen yhteistyö. Olennaista on, että kyläläiset ja yhdistykset pyrkivät kartoittamaan tarpeet ja etsimään tekijät. Varsinaissuomalaisissa kylissä on useimmiten jo valmiina monenlaista osaamista ja tekijöitä – yrittäjiä.

Tältä pohjalta laaditaan suunnitelma siitä, miten tarvittavat palvelut tuotetaan. Toteutumisen tärkeä edellytys on, että suunnitelmaan ovat asukkaiden lisäksi sitoutuneet muutkin toimijat, lähinnä kunta, yrittäjät, rahoittajat ja viranomaiset.

Neuvotteluissa kyläläiset tuovat esiin:

- asukkaiden tarpeet, palveluiden tarvitsijat, tuotantotavat
- mitä kyläläiset ovat itse valmiita tekemään palvelun aikaansaamiseksi/ tuottamiseksi
- mikä on yhteistyökumppanien rooli toteuttamisessa
- taloudelliset tekijät (kustannuslaskelmat, hinnastot, kannattavuus, hankerahoitus ym.)

Toiminnan käynnistämisen perusedellytykset:

- kyläläisten aloitteellisuus ja yhteistyöhalu – niin kylän sisällä kuin ulkopuolellakin
- kylän tarpeet ja tarvitsijat on dokumentoitu
- kyläyhdistys itse esittää ainakin yhden ratkaisun palvelun toteuttamiseksi
- kylän osallistuminen eli mitä asukkaat ovat itse valmiit tekemään asian toteuttamiseksi

Kyläsuunnitelma on yhteenveto kylän yhteisistä päämääristä, ”kylän yhteinen tahto”. Se toimii kylän pitkän tähtäimen toimintasuunnitelmana ja mielipiteen ilmaisuna kunnan ja vaikkapa hankerahoittajien suuntaan. Siinä tuodaan esille kylän vahvuudet ja mahdollisuudet sekä uhat ja heikkoudet. Kyläsuunnitelmassa ilmaistaan yhteiset tavoitteet konkreettisesti sekä kuvataan toimenpiteet, toteuttajat ja aikataulu. Tähän perustaan pohjautuu myös Röölän kyläsuunnitelma.

RÖÖLÄ TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

Röölä on reilun parin sadan asukkaan kylä Naantalin Rymättylässä. Se sijaitsee pääsaaren eli Otavan saaren etelärannalla Laitsalmen rannalla. Röölä on tunnettu erityisesti satamastaan ja – jo loppuneesta – kalanjalostuksesta ja sillistä. Satama- ja kauppapaikaksi kylä kehittyi 1900-luvun alussa. Kylän nimi oli vielä 1970-luvulle saakka historiallisessa asussaan eli Röödilä. Kuntaliitos vuonna 2009 teki Röölästä yhden Naantalin kylistä entisen isännän Rymättylän sijaan. Arvio asukasmäärästä vaihtelee lähteestä ja laskutavasta riippuen, todennäköisesti yli 200 kuitenkin.

Röölän läpi kulkee yhdystie 1890 Rymättylä-Hanka, joka alkaa Rymättylän kirkonkylältä ja menee Kirveenrauman sillan kautta Airismaan saareen. Matkaa Rymättylän keskusta on 4km, Naantaliin 20 km ja Turkuun 38 km.

Vuonna 1963 Röölästä tuli yhteysalusliikenteen kotisatama, mutta sittemmin liikenne siirtyi muualle: Hangasta pääsee m/s Östernillä Seiliin ja Nauvoon, Haapalasta m/s Islalla lähisaarille. Naantali-Röölä –bussiyhteys kulkee neljästi päivässä.

Rannassa on vierasvenepaikkoja isolla laiturilla sekä ponttoonilaiturilla. Rannassa on Ravintola Röölänranta sekä meriasema veneen tankkaukseen, samoin septic -tankin tyhjennysmahdollisuus, vesipiste, jäteastiat, postilaatikko ja parkkipaikkoja. Ulko-wc löytyy bussipysäkin takaa.

Röölään avattiin vuonna 2010 Silliperinnekeskus Dikseli, jonka yhteydessä on myös pieni kauppa ja kahviotila. Dikselin tilat ovat 1930-luvulla rakennetun nelikerroksisen myllyn kyljessä. Myllyssä toimii myös museo.

Röölän kesää värittävät lukuisat tapahtumat, kuten Sillimarkkinat ("silli ja uussi perunoi"), Meriteatterifestivaalit ja muinaistulitapahtuma. Vuonna 2013 perustettu Meriteatteri onkin alueen aktiivinen toimija. Talvella on sään salliessa elävöitetty myös nuottaperinnettä markkinoilla ja näytöksillä. Kylätoimikunta järjestää säännöllisesti monipuolista ohjelmaa: luentoja, tapahtumia, musiikkia yms.

Röölän kehittämistä on leimannut hieno historia, joka nyky-Röölässä näkyy lähinnä ajan hylkääminä rakenteina. Laivaliikenteen ohella alueelta on poistunut vuosien saatossa saha, mylly, pankkikonttorit, kauppa ja suurimpana viime aikojen muutoksena sillitehdas vuonna 2014. Tyhjätilat ovat toisaalta melkoinen potentiaali erilaisille kehittämisideoille, joita kyläsuunnitteluprosessin aikanakin esitettiin.

Röölän kehittämistä on ideoitu useampaan otteeseen jo Rymättylän kunnan aikana; mm. Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen voimin vuonna 2007. Ehkä aika on lopultakin kypsä nyt vuonna 2016?

ELÄVÄ JA VIIHTYISÄ YMPÄRISTÖ

Vaikka Rööln satama-alue on kohentunut viime vuosina, koetaan alue edelleen epäsiistiksi ja hoitamattomaksi. Laatikkorivit ovat epäjärjestyksessä, hiekkaranta on hoitamaton, kulku hiekkarannalle epäohdonmukainen ja lapsille ei ole leikkipaikkaa. Turvattomuutta ja rauhattomuutta syntyy, kun autoilla ajetaan ja pysäköidään ”joka paikkaan”.

Viheristutuksia ja penkkejä tulisi olla enemmän. Samoin eloisuutta tuovaa toritoimintaa tulisi järjestää muulloinkin kuin tapahtumien yhteydessä. Alueen ja sen palvelujen markkinointia pitäisi lisätä monin tavoin.

Nykyiset tapahtumat koetaan toimiviksi ja mielenkiintoisiksi, ja ne vetävät hyvin väkeä. Rööln merellinen ympäristö, olemassa olevat palvelut ja infra sekä historia asukkaineen ja mökkiläisaineen takaavat hyvän alustan elävän ja viihtyisän ympäristön rakentamiseksi.

Strategiset linjaukset:

- Ranta-alue kaipaa yleistä siistimistä ja uudistamista
- Ranta-alue koko perheen viihtymisen paikaksi
- Säännölliselle toritoiminnalle on kysyntää

Toimenpiteet:

- Selvitetään Rööln maanomistussuhteet ja tonttien rajat
- Laaditaan ranta-alueelle toimijoiden yhteinen ympäristösuunnitelma
- Rakennetaan lapsiperheille leikkipaikka ja kunnostetaan hiekkaranta
- Rakennetaan rantaan torikatos
- Postilaatikkorivit kuntoon
- Järjestetään siivoustalkoita sekä ranta-alueella että lähiympäristössä

Asiat etenevät jo:

- Maanomistusolot ja tonttien rajat on selvitetty
- Postilaatikoiden omistajia selvitetään
- Siivoustalkoita järjestetään

Huomioitavaa:

- Maanomistusolojen pirstaleisuus estää tällä hetkellä kokonaisvaltaisten toimien toteuttamisen; mm. ympäristösuunnitelma, torikatokset

ELÄVÄ JA VIIHTYISÄ YMPÄRISTÖ

”Totaalinen vihersuunnittelu ja –rakentaminen sekä kenttälueen kunnostus”

”Rantaan kukkaistutuksia, penkkejä, opastetauluja, joissa kerrottaisiin Sataman historiasta, grillikatos vieras-venesatamalaisille”

”Rantaan pitää saada puistomainen viheralue, joka kutsuu viettämään kesäpäivää. Sinne voisi tulla vaikka piknikille perheen kanssa ihailemaan merimaisemaa ja veneitä. Lapsille leikki- paikka. Alueella voisi olla myyntipaikka paikallisille tuottajille”

”Röölän sataman alue ei nykytilassaan houkuttele pysähtymään tai viettämään aikaa rannassa. Rantaan on saatu pari penkkiä, joka sekin on parannus, mutta kun istut penkillä varpaasi ovat ajotiellä...”

”Asfalttinen maisema, ei viihtyisä”

”Panostus puistomaiseen viihtyisään rantamaisemaan, koska kyseessä on kaupungin venepaikka-satamakin. Olisi viihtyisä illanviettopaikka istuskella ja viettää aikaa, nauttia maisemista.”

MATKAILUN INFRA KUNTOON

Röölässä on monia mahdollisuuksia matkailun kehittämiseksi ja vilkastuttamiseksi. Hyvät paikoitusalueet sekä jatkoliikennemahdollisuudet, Saariston rengastie, erilaiset nähtävyydet sekä historiaan ja kalastukseen liittyvät perinteet, vakiintuneet vuosittaiset tapahtumat ja upeat saaristomaisemat.

Julkinen liikenne kulkee kuitenkin liian harvakseltaan, eikä satama ole vuosiin ollut yhteysalureitin pysähdyspaikkana. Laituri ei ole nykyisessä kunnossaan yhteysaluksen kiinnitykseen sopeva. Vieraille veneilijöille suunnatut laituripaikat ovat huonosti merkattuja – kukaan ei tiedä mitkä ovat vapaita ja mihin saa kiinnittyä. Ongelmana pidetään myös sitä, ettei Airistolta pääse suoraan Röölin satamaan. Reitti on olemassa, mutta sillan alta mahtuu vain pienellä veneellä.

Satama on lisäksi altis länsituulille, mikä omalta osaltaan vähentää veneilijöiden halua yöpyä satamassa. Veneilijöille ei ole tarjolla riittäviä palveluita. Matkailu-näkökulmasta alueelle tulisi luoda myös pyöräilijöille ja muille turisteille suunnattuja palveluita, joka lisäisi alueen kiinnostavuutta. Lisäksi tarvittaisiin lisävuoroja linja-autoliikenteelle Turun suuntaan ja takaisin. Satama alue on hiljainen ja pelkona on, että alue rapistuu, ellei sitä oteta käyttöön.

Strategiset linjaukset:

- Venesatama on toimintojensa ja palveluidensa osalta houkutteleva ja toimiva
- Airistolta pääsee suoraan Röölinrantaan (kauppaan ja tankkaamaan)
- Rööli on Pienen Rengastien houkutteleva pysähdys- ja levähdyspaikka
- Julkinen liikenne Röölistä Turkuun toimivaksi – ainakin kesäaikaan

Toimenpiteet:

- Lisätään ja kunnostetaan laituripaikkoja sekä veneenlaskupaikka
- Parannetaan veneilijöille ja pyöräilijöille tarjottavia palveluja: sauna, wc, pyykkitupa, vesi, sähkö, vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet
- Etsitään uusia matkailualan yrittäjiä Rööliin
- Röölin palveluista infotaulut Hangan rantaan ja kirkonkylälle
- Korotetaan Röölin ja Nimettömän välistä siltaa, Sattin silta nostosillaksi
- Rakennetaan satamaan aallonmurtaja
- Lisätään kesäaikaan bussivuoroja Turun ja Röölin välillä
- Ravintolatoiminnan kehittäminen yhteistyössä (asukkaat/yrittäjä/yhdistykset)

Asiat etenevät jo:

- Veneenlaskupaikkaa korjataan Naantalien kaupungin toimesta
- Yksi bussivuoro saatiin lisää kesälle Turun ja Röölin välille

Huomioitavaa:

- Yhteysalusliikenteen siirtäminen Hangasta Rööliin ei toteudu
- Naantalien kaupunki on etsinyt mahdollisuutta toteuttaa vesibussiliikennettä Rööli-Maisaari –välille
- Naantalien kaupunki on aloittamassa neuvottelut Turun kaupungin kanssa Airisto-Rööli –veneyhteyden vaatimista siltajärjestelyistä
- Ravintolaan on taas haussa uusi yrittäjä – rannan palvelut pitkälti tästä kiinni

”Ravintolan länsipuolelta louhoskivistä rakennettu, riittävän ulos ulottuva aallonmurtaja. Aallonmurtajan sisäreunalle veneiden kiinnityslaitureita ja poijuja.”

”Röölän kylän 60- ja 70-luvun sillilaivaperinne toi elämää ja tapahtumia. Pietari Brahe yhteysalus muistetaan. Pieni rengastie on jo markkinoitu hyvin ihmisille. Mutta... lähtöpaikka—vaikkakin kauniissa Hangan rannassa on täysin väärä. ...– Olen muutamia kertoja maailmanmatkaajia ottanut myös kyytiin Hankanrannasta kun odottavat yleistä kulku-neuvoa. Olisi tainnut tulla pitkä odotus.”

”Esimerkiksi pyöräilijöille ei Röölässä ole tarjota oikein mitään. Eikä muillekaan ohikulkijoille. Pysähdyspaikka ohikulkijoille...viihtyisä paikka pysähtyjille, jossa voisi esim. grillata ja syödä eväitä.”

”Röölän ja Nimettömän välisen sillan korotus 1-2 metrillä”

**”Röölästä saaristomat-
kailun keskuspaikka.
Lähtö-satama saariston
kohteisiin. Venevuokra-
mo. Venetaksisatama.
Saaristoinfo. Satamapal-
velut myös veneellä saa-
puville. Toimiva julkinen
liikenne suoraan Tur-
kuun.”**

*”Sattirauman sillasta läp-
päsilta, että pääsee kul-
kemaan Airistolta suoraan
Röölään”*

*”Rymättylän alueella on
kaksi yhteysalusta Östern ja
Isla. Kumpikaan ei poikkea
Röölässä.”*

*”Yhteysalus siirretään läh-
temään Rööölän rannasta.
Siellä on paljon enemmän
parkkipaikkoja, linja-auto-
kin pystyy siellä paremmin
kääntymään kuin Hankas-
sa. Se parantaisi myös
Rööölän elinvoimaisuutta.
Ihmiset käyttäisivät rannan
alueen palveluja samalla,
kun matkustavat yhteys-
aluksella. Yhteysalus saisi
kulkea vähintään kerran vii-
kossa ja päivässä 3 kertaa.”*

*”Kunnalliset ja yksityiset
toimijat voisivat yhteisvoi-
min aloittaa yhdysliikenteen
alueen saariin. Ei suuria
aluksia, vaan pieniä, joista
joihinkin voisi mahtua jopa
muutama autokin. Kesäl-
lä ja muina loma-aikoina
tällainen toiminta palvelisi
erityisesti saaristomat-
kailua ja houkuttelisi ihmisiä pol-
kupyörillä saaristoon. Myös
kesäasukkaat hyötyisivät
palveluista.”*

Röölässä on vahvaa kulttuuriperinnettä erilaisine kohteineen esimerkkinä ilmavalvontatori, Myllymuseo ja silliperinnekeskus Dikseli. Alue on tunnettu erityisesti kalastushistoriastaan ja jo päättyneestä silliteollisuudesta. Röölässä on tyhjiillään olevia rakennuksia, joihin olisi mahdollista kehittää uusia kulttuuri- ja taidepalveluja. Röölänrannan toivotaan kehittyvän kattavaksi kulttuurin ja tapahtumien keskuspaikaksi. Useimmat alueella järjestettävistä tapahtumista edistävät historian ja perinteiden eteenpäin välittämistä sekä alueen ympäristöllisiä vahvuuksia (nuotanveto, ”sillii ja uussii perunoit”, saaristomarkkinat ja merirosvo-tapahtuma). Olemassa olevat tapahtumat nähdään hyvinä ja vetovoimaisina. Jotta vetovoima säilyy, tapahtumien edelleen kehittäminen ja osittainen uudistuminen nähdään tarpeellisena. Tapahtumia toivotaan myös syys- ja talvikausiksi, sillä nykyiset tapahtumat sijoittuvat pääosin kesäkauteen.

Aivan ongelmattomaksi uusien tapahtumien ja alueen kehittämistä ei koeta. Yhdistykset toimivat tällä hetkellä pienin resursein ja uusia toimijoita tarvittaisiin lisää. Erityisesti tämän vuoksi yhteismainontaan sekä yhteistyöhön eri tahojen (yhdistykset, yksityiset, yritykset, kaupunki) kesken tulisi panostaa aiempaa enemmän. Toritoimintaa, jota nykyisin on ollut tapahtumien yhteydessä, toivotaan laajennettavan ja säännöllistettävän.

Strategiset linjaukset:

- Vaalitaan Röölän perinteitä, mutta mahdollistetaan myös uudet ideat
- Tapahtumia järjestetään entistä leveämmillä hartioilla
- Käytetään ja hyödynnetään olemassa olevia tiloja tehokkaasti
- Paikallisen tarjonnan kirjo esille

Toimenpiteet:

- Järjestetään vanhoja ja uusia tapahtumia ympäri vuoden
- Hyödynnetään kulttuuriperinnettä tapahtumissa, tuotteissa, tallenteissa
- Opasteita ja kylttejä Röölään, Hankaan ja kirkonkylälle
- Kehitetään toritoimintaa, rakennetaan torikatoksia paikallisille tuottajille ja kädentaitajille
- Rakennetaan esiintymislava
- Kootaan Röölän (Röödilän historia kirjaksi)
- Lisätään harrastetoimintaa: lastenteatteritoimintaa ja liikuntaa
- Toimijat pohtimaan yhdessä tilojen tehokasta käyttöä
- Yhteistyötä Naantalin muiden saaristoalueiden (Velkua, Merimasku, Livonsaari) kanssa kehitettävä

Asiat etenevät jo:

- Tapahtumia järjestetään koko ajan; tulossa mm. joulumarkkinat
- Ruokapiiri on aloittanut toiminnan
- Perinnekirja on jo ilmestynyt
- Röölän historiateosta kootaan parhaillaan
- Leader-hanke teatterikatsomosta harkinnassa
- Naantalin kaupunki voisi palkata kesätyöntekijöitä Dikselin kahvilatoiminnan laajentamiseksi
- Kehon kurssi aloittaa kylätilassa
- Sillitehtaan tiloista on saatu kylätoimikunnalle Kylähuone

Huomioitavaa:

- Maanomistusolot haittaavat toritoiminnan kehittämistä
- Yhdistystoiminnassa pitää lisätä paikallista yhteistyötä

”Röölän rannasta ja sen kiinteistökokonaisuudesta kehitetään toimiva kulttuuri-keskus. Rannassa on useita rakennuksia, jotka voisivat toimia eri kulttuurialojen tyyssijoina. Näissä tuotetaisiin ideoita ja toteutuksia yleisötapahtumille. Kullekin toimintamuodolle pitäisi löytää hyvät ja aktiiviset vastuuhenkilöt: musiikin eri genret, kirjallisuus, kuvataiteet, tanssi, lasten kulttuuri jne. Lopputuloksena olisi pienimuotoisia eri aiheisiin keskittyviä festivaaleja, jotka pääosin tapahtuisivat kesäaikana. Muina vuodenaikoina tilaisuuksia eri kulttuurimuodoille omistetuissa rakennuksissa..”

*Hankitaan tienvarteen kyltti:
Röölän satama—
Silliperinnekeskus Dikseli—
Meriteatteri—Ravintola—
Tapahtumia tms.*

**”Verkostoituminen—
Osaksi tapahtuma/kulttuuriketjua, palvelutarjontaa tai historiallista reittiä.”**

Tapahtumat: ”Sillii ja uusii perunoita ja merirosvo-meiningit vetää ainakin väkeä. Jos yhdistäisi puutarhapäivät niihin perunoihin”

”..Jos vanhassa kaupassa/ ravintolassa ei ole toimintaa, tulisi se avata pop-up meiningillä vaikka paikalliselle / kyläyhdistykselle kahvilaa ja pientä ruokaa varten..”

”Röölä on tällä hetkellä irrallaan. Yksinäinen susi. Hyvät ideat tarvitsevat laajemman kehyksen. Röölässä on paljon aineksia, ne on kytkettävä laajempaan yhteyteen.”

YRITTÄJYYDEN UUSI AALTO

Röölään toivotaan työpaikkoja ja palveluja. Röölässä pitkään toiminut silliteollisuus loppui vuonna 2014, kun tuotanto siirrettiin muihin teollisuuslaitoksiin. Samoin rannassa toiminut kauppa on ollut vailla yrittäjää muutaman vuoden ajan. Röölässä toimii kesäaikaan avoinna oleva ravintola sekä tankkausasema. Ravintolaan etsitään taas uutta yrittäjää.

Matkailualan yrittäjyydelle nähdäänkin Röölässä olevan hyvät puitteet: meri ja ympäröivä saaristoluonto, alueen historia, Pieni Rengastie sekä tyhjillään olevia tiloja. Yrittämisen edellytysten nähdään kasvavan, mikäli rantaan saadaan tulevaisuudessa yhteysalusliikennöintiä. Röölään toivotaan eräänlaista yrittäjyyden "uutta aaltoa", joka tuo alueelle työpaikkoja ja vetovoimaa.

Positiivisena merkinä yrittäjyyden ja vetovoiman kasvamiselle löytyi jo ohjelman teon aikana. Sillitehtaan tyhjiissä tiloissa toimintansa aloitti Shampanjatehdas -Brinkhall's Champagne and Sparkling. Osuuskunta Idea-Miilun kesäkauppa-yrittäjien tavoittelemaa kesäkauppaa ei vielä ole avattu, ainakaan kesäksi 2016.

Strategiset linjaukset:

- Tyhjiin tiloihin toimintaa, olemassa olevien toimintojen kehittäminen
- Peruspalvelut kuntoon
- Matkailupalveluissa on potentiaalia

Toimenpiteet:

- Tuetaan paikallisia yrittäjiä ostopäätöksin, markkinoinnissa, tapahtumayhteistyöllä ym.
- Tehdään palvelutarvekysely Röölään
- Kartoitetaan ja etsitään uusia yritystoimijoita alueelle
- Käynnistetään Kesäkauppa/ympärivuotinen kauppa

Asiat etenevät jo:

- Sillitehtaalla on aloittanut Brinkhall's Champagne ja Sparkling, tulossa sekä tehdas että myymälätila
- Paikalliset asukkaat ovat jo tarjonneet yritystoiminnalle asiantuntemusta ja monenlaista käytännön apua

Huomioitavaa:

- Sampanjatehdas tuonee imussa muuta yritystoimintaa ravintolapuolelle. Esillä on ollut erityisen Röölä-brändin luominen, tyyliin Ahvenanmaan Smakby

”Röölän rantaan kesäkauppa -” Lähituottajien myyntipiste rantaan + kiertävä venekauppa bonuksena—pellolta pöytään—kananmunia, leivonnaisia—jos mahdollista lisänä vielä norm. Kaupan perustarvikkeita, olut – virvoitusjuomia, pullonpalautus. Palvelu tuo kävijöitä ja veneilijöitä rantaan, tukee rantaravintolaa”

”Kalastus –ja retkeilypalveluita. Palveluyritys, kiinteä toimitila, josta kattava palvelu ympäri vuoden: Kalastusluvat, opastus, majoitus, tarvikemyynti...”

”Ajatus samanlaisesta kyläkauppakeskuksesta kuin esim. Kustavissa. Erilaisia kauppa-palvelupisteitä.”

”Erilaisia kesäpaikkojen huolto-korjaus-rakennustöiden tekijöitä—... Tekijäpooli, yksi numero, mistä tilattavissa”

Meriteollisuus—”Houkutel-la alueelle yrityksiä, joille meren läheisyys merkitsee paljon liiketoiminnassa, esim. telakkatoiminta, mereen tai sen läheisyyteen liittyvät liiketoiminnat, cleantech –yritykset, merenmittaus, kalatalous, tutkimus ja kehitys. Toisi alueelle ympärivuorokautisia työpaikkoja ja verotuloja. ”

Käytännön ideoita kyläilloista ja kyselyistä kootusti:

- Hankitaan istuinpenkkejä laiturille
- Lisätään vapaa-ajan harrasteita: frisbeegolf, sup-laudat, geokätköt jne.
- Infotauluja, joissa kerrotaan alueen historiasta
- Säännöllisillä kesätoreilla/saaristotoreilla myynnissä paikallisia tuotteita ja käsitöitä, mansikoita, jäätelöä
- Myllymuseon toiminnan kehittäminen
- Hotelli- ja majoitustoimintaa tyhjiin tiloihin
- Bed & Breakfast -toimintaa
- Taksipalvelu

Uusia tapahtumia ja palveluita:

- Lasten hiihtokisat, laituritanssit, kalastuskilpailut alkusyksyyn
- Vesihiihtoa, melontakursseja, tanssikursseja (esim. liike/keho, lapset / nuoret, luova tanssi)
- Miehillä ja pojilla kohdennettuja kursseja tai leirejä kalastukseen liittyen
- Kuntosalitoimintaa

